

SLOVENSKI NAROD.

izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl. za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemana za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Národnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Denes imamo naznanjati Slovincem žalostno vest, da je naš slavni rodoljub, gospod

dr. Radoslav Razlag,

odvetnik v Brežicah,

v soboto dné 5. junija ob 11. uri zvečer po dolgej, hudej bolezní izdahníl svojo blago dušo.

Deželni zbor kranjski.

○ „Liberalno ustavoverstvo“ stopa na Kranjskem denes v svojo slavo; v redutnej dvorani ljubljanskej sešli se bodo vodje „ustavovernoliberalne stranke“ na Kranjskem, gg. Kaltenegger, Dežman in tudi g. Kecel iz Kamnika. Ti in njih tovariši, posebno g. Kaltenegger, deželni glavar kranjski, jako čestijo nemštvo in germanizirali so vrlo uspešno kranjsko deželo preje, pod vlado, ki se je samo imenovala strankarsko. Ko je ta odstopila s prizorišča,

otemnela je ona slava, katero je dolgo uživala avstrijska „ustavoverna“ stranka; a kranjski „ustavoverci“ stavliali so in še stavlajo vse svoje upanje v to, da se jim stara slava in moč povrne, na kranjski deželni zbor, zadnje njih zavetje. In zato pogumno denes korakajo v reduto, hoteči si tukaj priboriti prejšnjo slavo.

Nemški gospodje našega deželnega zbora, ki imajo v njem večino, naglašajo svoje „ustavoverstvo“; ker so pa vodje avstrijske „ustavoverne“ stranke v mnogih slučajih zagotavljali, da samo ona, t. j. Nemci drže Avstrijo

skupaj, in ker so naši majheni „ustavoverci“ popolnem istega mnenja, zato je treba vnovič konstatovati, da ti gospodje Kranjske ne zastopajo, ker so druge barve, nego je narod kranjski, ker temu nasprotno delujejo, kar narod slovenski zahteva. Oni so „ustavoverni“ Nemci ali čestitelji te vrste zaroda, narod naš je pa slovenski. Znano pa je, da je Slovencu in sploh Slovanu največji sovražnik Nемеc. Mi Slovenci n e m a m o deželnega zbora.

Otvoril se bode denes nemški deželni zbor slovenske Kranjske, oni zbor, kate-

Listek.

Ruski pesnik Puškin.

(Spisal Janko Babnik.)

(Dalje.)

Maja 1. 1820 potoval je Puškin v svoj novi dom. Čudno mu je delo to osamčenje, vsa družba mu je manjkala in godilo se mu je povsem, kakor nekdanj Ovidiju, s kojim se tudi v pesni „K Ovidiju“ primerja. — To premeščenje je Puškinu gotovo koristilo, kajti pustil je zdaj politiko, ter začel Byrona študirati, ki je odslej nanj tako upljal, da imajo skoraj vse osebe poznejših Puškinovih spisov nekaj Byronovega na sebi. — Nekateri kritiki celo trdijo, da je Puškin odtod celo svoje življenje le Byrona posnemal.

Skoraj po svojem prihodu v Kišenev je Puškin zbolel, in ko je okrevaj, pregovorili so

ga njegovi novi znanci (pred vsem general Rajevski), da je z njimi potoval v kavkaške toplice. — Na tem potu seznanil se je P. s kraji donskih kozakov, ter obiskal tudi krimski poluotok. — Vse to, a posebno čarobni kraji Kavkaza navdušili so ga, da je hitro potem, ko so je bil domov vrnil, spisal lepo verzificirano pripoved „Kavkaški ujetnik“.

Mirno se pogovarjajo Črkese doma o ropnih napadih, bojih itd., ko tovariš mej nje plane, ter za soboj privleče ravno ujetega mladenciča. „Náte Rusa!“ radostno zavrigne, v tem, ko ujetnik omedli, ter se še le pozno drugi dan iz omotice prebudi. — Dan mine, nikdo se zanj ne briga, in uže je luna na nebu ko: „devico zre pred sebo stat“, ki mu prinaša jesti in piti od tod vsak večer. Nekega dne mu pa naravnost razodene svojo ljubezen. Ali ujetnik jej odgovori:*)

*) Po Koseskega prevodu.

„Pozabi me, ja nisim vreden,
Za mene ti de čutiš kaj,
Zgubljen je trud in miglej sleden
Posvetiš ki ga meni, znaj.

Imam osobo drugo v mislih
Za tebe sim — otrpnen led.“

Molče se ločita in samotež je on nadalje životaril mej Črkese. Nekega dné morali so vsi možje iz sela. Le starci, žene in otroci so ostali doma. V tem času se ujetniku zopet čerkeska devica približa, njegove verige prepili, mu v roko stisne orožje ter kliče: „Svoboden si, pobegni!“ — Napotita se oba, ter hitro prideta do brega derečej reki, katero je treba preplavati. Rus se takoj v valovje zadržij ter doplava na nasprotno stran.

„Sedaj nakrat verší valovje. — Izdih globok!
Rus se ozira, gleda, išče,
Potihne vse, se več ne gane,
Valovje le vrtí se zlo!“

remu je namestnik deželnega glavarja dr. Bleiweis užgal znamenje ilegalnosti; v tem zboru bodo sedeli zopet gospodje kakor Kecel kámeniški in Hočevár krški, bogat, jako bogat mož! Zato sedi mej nemško gospodo v dežel-nem zboru. Da nij bogat g. Hočevár, ali bi sedel kedaj v deželnem zboru kranjskem in kazal svojo nezmožnost? Nigdar! —

Kaj nam je dakle pričakovati od takega deželnega zbora, kjer se šopiri nemčurska nezmožnost in se podmitenje glasov odobruje, in zakaj stopajo naši slovenski poslanci vendar vanj? Na to odgovarja beška „Presse“: „Slovenci grede zato v kranjski deželni zbor, da bodo urgirali njega razpuščenje.“ Naši slovenski poslanci poznajo svojo dolžnost; mi pa pravimo: Zdanjemu ministerstvu je na tem ležeče, da se naredi mir in sprava mej avstrijskimi narodi. Taaffeju mora biti tudi znano, da je na Kranjskem stanovništvo izključno slovensko, razen peščice nemških Kočevárjev; ako misli tedaj resno na doseženje svojega smotra, uvideti mora, da na Kranjskem je mogoče umirjenje samo tedaj, ako se zbrise oni sramoteči madež, ki zdaj kazi redutno dvorano. On mora uvideti, da Slovenci do zdanjega deželnega zbora ne morejo imeti zaupanja, ker njega večina „ustavoverna“ gazi z nogami svete pravice naroda slovenskega. Petindevetdeset Slovencev si ne da ukazovati od jedne kópe Nemcev. Ker zahteva slovenska Kranjska slovenskega dežel-nega zbora, zatorej po vsej pravici slovenski narod zahteva razpuščenje zdanjega dežel-nega zbora.

Cesar v Pragi.

V petek je cesar prišel v Terezín; tu ga je pozdravil Terezínski župan dr. Burda na čelu vseh mestnih korporacij in uradov. Mesto Terezín obhaja baš stoletnico, odkar je cesarica Marija Terezija postavila mu temeljni kamen. Na prošnjo dr. Burde je cesar svoje ime zapisal v spomensko knjigo, katero je mesto v spomin stoletnice grajenju tega mesta napravilo.

Iz Terezína je šel cesar v Litomirice. Cesar vstopivši v mesto je bil pozdravljen z zvonjenjem po vseh cerkvah in sè streljanjem iz možnarjev, nasproti mu je prišlo duhovenstvo in belo oblečene deklice. Cesar si je po-

tem ogledal vse šole, škofovo palačo in mesto hišo. O vojaških vajah v Terezínu in Litomiricah se je cesar jako pohvalno izrazil. Dve uri je ostal v Litomiricah, potem pa se je vrnil v Terezín, na vseh postajah je bil navdušeno pozdravljen. V Melniku je stopil iz vagona, ker ga je čakala zopet deputacija odličnih mož, mej njimi knez M. Lobkovic sè sinom in hčerjo. Zvečer ob 7. uri je prišel v Bubenec.

V Smihovu je bil cesar sprejet pod njemu na čast napravljenim slavolokom. Češki ga je pozdravil župan Smihovski. Cesar je odgovoril tudi češki, potem pa je obiskal Ringhofferjevo tovarno, Smihovsko delniško pivovarno, kjer je pokusil pivo in je pohvalil z besedami: „výborne pivo. Nadalje je cesar pohodil nemški državni gimnazij in češki realni gimnazij na Malej strani. Tu je vprašal cesar je-li da se uči tudi nemški jezik na tem zavodu, kar je prof. Žabka potrdil. Na Hradčínu oskrbujejo dvorno stražo Praški meščani. Cesarju na čast je napravilo društvo čeških meščanskih strelcev v nedeljo streljanje.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 7. junija.

Cesarski dvor bode za smrtjo ruske cesarice žaloval 18 dni, počenši od 6. t. m.

Kakor se poroča, bode cesar prišel tudi na Gališko in sicer 8. septembra., priprave za sijajen sprejem se uže delajo.

Finančni minister baron Kriegssau je dobil četirimesečen dopust; mej tem časom ga nadomestuje minister Pražak.

V **Brnu** je umrl župan, na njega mesto hočejo tamošnji ustaviki voliti bivšega neznatnega občinskega uradnika, pod Giskro za namestniškega svetovalca imenovanega, strastnega tevtona in germanizatorja moravskih šol, Winterhollerja. Slovanska češka društva so nameravala cesarja kadar pride v Brno, sprejeti in ogovoriti češki, nemško-liberalni slavnostni odbor in mestno starešinstvo tega ne pusti. kajti Brno je — nemško mesto, pravi se. V Brnu je pa stanovnikov več nego polovica Čehov. Ali nij to zatiranje Slovanstva. Pa Nemci kriče, da bi radi imeli mir, da ga jim pa Slovani ne privoščijo!

V **Zagrebu** se je dné 5. t. m. otvoril sabor; imenovanje grofa Pejačevića hrvatskim banom se je molčé vzelo na znanje. Vlada zahteva daljnje indenniteti do konec septembra. Poslanec Valušik je interpeliral vlado, je-li

res, da hoté Magjari odpraviti hrvatski gimnazij na Reki.

Vnanje države.

Iz **Peterburga** se javlja: Carski proglas naznanja podanikom žalovest o smrti cesarice ruske. Dné 5. t. m. so jo prepeljali v véliko cerkev zimne palače. V sredo 9. t. m. bodo nje truplo položili v rakev trdnjavne cerkve, zastopniki vseh vlastij bodo navzočni.

Srbska skupščina je sprejela sè 122 glasovi zoper 40 glasov avstro-ogersko železniško pogodbo; 3 poslanci nijso glasovali.

Srbski knez Milan pride dné 28. t. m. v Beč; spremljeval ga bode polkovnik Katargi.

Iz **Sofije** se poroča, da je knez odpotoval v Peterburg k pogrebu umrše cesarice ruske. Na vstoku Bolgarije pa se je vnel mohamedansk upor, ki zmirom bolj okolo sebe sega. Središče upora je Deli-Orman. General Ernroth zbira armado bolgarsko v Šumli.

Angleškega izrednega poslanika Göschena je turški sultan sprejel v avdijenciji zadnji četrtek. Baje da mu je to svetoval Savas paša zato, ker je iz Carigrada odpotoval angleški poslanik Layard. Göschen je dejal, da mora svoj nalog izvršiti v zadovoljstvo angleške kraljice. Sultan naj zboljša stanje vseh svojih podanikov. Sultan je odgovoril, da njegova vlada dela za potrebne državne reforme in je naglašal prijateljstvo mej Anglijo in Turčijo.

V **Italijanskej** zbornici je dejal ministerski predsednik Cairoli, da se grško vprašanje bliža ugodnemu rešenju; v to svrho se snide v Berlinu konferenca, ki bode sklepala z večino glasov. K tej konferenci bodo poklicani tudi tehniški vojaki, a sklepala bode samo o grškem vprašanju.

Komisija **pruskega** državnega zbora je sprejela člen 2. nove cerkvene postave, ki določuje, da smejo zoper cerkvene določbe ugovarjati samo višji predsedniki. Dva paragrafa je nadalje komisija še zavrгла.

Dopisi.

Iz **Črnomlja** 3. junija. [Izv. dopisa] Poročati imamo žalostno vest, da je umrl previden s sv. zakramenti za umirajoče 1. junija učitelj Jarnej Hočevár. Zadnji čas učiteljeval je v Draščah, zarad bolehnosti je dobil 3mesečni odpust in prej, nego se je ta iztek, iztekle so se tudi ure njegovega življenja. Ranjki nij bil ljubljenec sreče, celo njegovo življenje, posebno zadnja štiri leta bil je hud boj z osodo. — Kot narodnjak in učitelj delal je marljivo za napredek ne le v šoli, ampak tudi zunaj šole. Bil je dober muzik in petje mu je bila nad vse. On je spravil z velikim

Divice ni zazreti bilo,
Na reki ne, na bregu ne.“

Kakor se uže iz podanega zadržaja vidi, je P. v tej pesni srečno zvezal domačo snov s tujo romantiko. Skozi vso pesen veje neka romantika. Skozi vso pesen veje neka globoka žalost, ki pa vendar nij tisto strašno obupno Byronovo sanjanje, nego mnogo nežniji čut, tako, da se lahko veselimo, da se Puškinu nij povsem posrečilo doseči Byrona.

Življenje v Kišinevu vendar nij bilo tako pust, kakor se je Puškinu s kraja zdelo. Imel je predstojnika, ki je pri uradniku vedno na pesnika ozir jemal, ter tako mnogo preziral, da le Puškinu ne škodi. Brez dvombe mu je Puškin mnogo preglavice delal; tako je na pr. pri svojih izletih nekoč srečal cigane, in njih življenje mu je tako ugajalo, da se jim je pridružil, ter nekaj tednov z njimi okoli hodil. Plod tega življenja bile so potem pesni: „Cigani“, „Bratje razbojniki“, „Pesen o belem Olegi“, „Bakčisarajski vodomet“. — To zadnje imenuje Scherr*) naravnost: „das Nationalste,

*) Joh. Scherr: Allgem. Gesch. der Literatnr, II. Band, pag. 391.

was Puškin je geschrieben hat“. — V njej popisuje prav lično sovraštvo dveh odalisk in življenje na dvoru kana bakčisarajskega.

L. 1823. je bil Puškin premeščen v Odeso. ter imel tam za predstojnika generala Voroncova. — Iz majhenega Kišineva in tamošnje samote, prišel je naenkrat v veliko Odeso. Našel je tam mnogo tujcev, ki so zavoljo kopolji prihajali v Odeso. Vsi so ga častili, ter radi v svojej družbi imeli, tako, da so mu dnevi hitro pretekli. — Toda svoje službe poleg teh veselic nij mogel popolnem tako opravljati, kakor je to strogi general Voroncov želel. Zbog tega ga je Voroncov večkrat karal, in ko ga je preveč šikanoval, začel je P. epigrame napravljati, v kojih je Voroncova psoval. — Pisal je o njem na pr. da je „na pol mylord, na pol surovež“ itd. Ko je policija to izvedela, ter vladi naznanila, zgubil je P. svojo službo, ter moral takoj na posestvo svojih staršev v okrogu Psovskem oditi ter tam stanovati pod nadzorstvom županovim. Dné 30. julija 1824. l. zapustil je P. Odeso, in z njo južne kraje, v kojih se je njegova pesniška nadarjenost prav za prav še le razvijala. —

To on sam priznava v izvrstnej pesni „K morju“.

Otožen prižel je P. v Mihajlovskoje, kjer je po povelji vladinem odslé bivati moral. Hudo je bilo njegovo stanje, pa še hujsje je postajalo, ko ga je tudi sam njega oče začel sovražiti. Očeta je namreč zelo bolelo, da pri njem stanuje človek, kojega je vlada preganjala, in koji je po njegovem mnenju zategadelj uže krivec bil. Pozabil je, da je ta človek njegov sin, pred vsem mu je bilo za vlado, in zato je celo prevzel službo vladinega ogleduha nasproti svojemu sinu. — Prepovedal je na dalje svojemu mlajšemu sinu in svojej hčeri občevanje sè starejšim bratom. Sovraštvo mej očetom in sinom je naraščalo in Puškinovi prijatelji so se bali, da oče sina nazadnje še spravi v Sibirijo. Zato je Žukovskij očetu prigovarjal, naj se odpove tej grdej službi, ter zapusti graščino, in prigovarjanje imelo je vspeh.

(Dalje prih.)

trudom opereto „Tičnik“ na oder črnomeljske čitalnice in še dandenes popevajo se odlomki iz „Undine“ „Lampe“ „Sonambula“ etc. Navdušen je bil ranjki Hočevar posebno za kmetijske napredovalne šole in ko smo jo v Črnomlji osnovali prizadejal si je tudi on veliko. Rojen je bil blizu Lašič. — Zapustil je vdovo z jednim sinkom. Pogreb je bil prav lep. Spremila ga je šolska mladež črnomeljska, dva dečka in dve deklici nesli so velik venec pred trugo in precej za tem nesel je ud „narodne čitalnice“ venec z narodno trobojnico. Tova rišev se je zbralo nad 12, ki so mu zapeli „Blagor mu“ in „Jamica tiha“. Tudi g. župnik Tomec iz Suhorja je ob priliki dosti pri pogrebu pripomogel, ki je iz prijaznosti fungiral da se je ranjci dostojno pokopal. V imenu vseh tovarišev izrekam gg. hvala!

Razsvitljava našega mesta ob priliki imenovanja za častnega g. meščana ministra grofa Taaffeja bila je izvrstna. Lampijon, zastave cesarske in narodne vse je kazalo kako so naši meščani vneti za vrlo stvar domačo. Telegram, ki je bil grofu Taaffeju poslan od našega mesta glasi se v originalu, kakor je odposlan bil, tako:

„Exzellenz Graf Taaffe Ministerpräsident Wien. Von tiefer Dankbarkeit durchdrungen, für das erfolgreiche Bemühen E. E. zur Neugestaltung Oesterreichs auf dem wahrhaften Boden der Verfassung, für die Gleichberechtigung aller Nationen, hat die Stadtgemeindevvertretung Tschernembl E. E. zu ihrem Ehrenbürger ernannt. Geruben E. E. diesen Ausdruck des Vertrauens huldvollst entgegenzunehmen. Mögen E. E. die hochherzige Mission der Beglückung aller Völker Oesterreichs unter dem Szepter unseres erhabenen Monarchen gegenüber der Anmassung und Leidenschaft ruhmreich vollbringen! Šusteršič, Bürgermeister.“

R. Z. Notranjskega 3. junija. [Izv. dop.] († Avgust Zabred; pogreb njegov.) „Slovenski Narod“ prinesel je uže žalo vest, da nij več mej nami Avgusta Zabréda. Prepričan sem, da bode rad odprl svoja predala sledečemu dopisu o Zabredovem življenju in njegovem sijajnem pogrebu, kajti dobro vem, kako zvest duševen in gmoten podpiratelj je bil njemu ranjki, kakor sploh vsacemu narodnemu gibanju. Ne mislim, in mi tudi mogoče nij, ker mi manjka potrebnih pripomočkov, pisati na drobno o Zabredovem kratkem a plodovitem in zanimivem življenju — nego le kratko, kar mi je znanega. Tam na zelenem bregu bistre Save v starem Kranji zazibala se je zibelj našemu Avgustu l. 1845. Kje je hodil v normalne šole pokojnik, tega ne vem. Leta 1859 izvrši z odliko nižjo realko v Ljubljani. Na tem zavodu bil je Zabred poseben ljubljenec tedanjemu prov. vodji prof. Peternelju.

A kaj sedaj po nižjej realki? Škoda, res škoda za mladega talentiranega fanta, da nij bilo tedaj še višje realke v Ljubljani, kajti za tehnične študije je bil kakor ustvarjen; le redko se nahaja roka, da bi umela tako lepo risati in pisati. Gotovo bi bil kedaj čast delal domovini, ko bi bil mogel študije dokončati v tej stroki!

„No, toliko je fant uže hodil v šolo, da si s tem prisluži vsakdanji kruh“, reko nepremožni starši ter izročé bistrega sina notarske pisarni v Litiji. Oče je namreč tedaj služboval ondi kot sluga pri c. kr. glavarstvu. Ko leta 1866 lepega čvrstega Zabréda vtaknejo v vojaško suknjo, mora zapustiti notarski posel v Litiji, kjer je za svojega večletnega bivanja

bil duša narodnemu petju in življenju. Njegov chef, c. kr. notar g. Trpin in nenarodnjak, mu piše za slovo, da ga izpusti iz svoje pisarne „mit grossem schmerze“; mej drugimi laskavimi pohvalami pravi tudi, da je „ausgezeichnete capacitaet in concepsarbeiten“.

Vojaška leta preživi Zabred v Tirolah, obiskuje kadetne šole, napravi oficirski izpit. Tukaj na tujih tleh ustanovi slovenski kvartet. In s tem petjem se je prebil najdebeleji led za narodni duh mej Kuhnovci; in častniki jeli so odslej gojiti mej soboj domačo pesen in govor. Posebno trudi se naš Avgust kot inštruktor mase izbujati pri njej samozavest in ponos ter iztrebiti barbarsko vojaško slovenščino.

Ali za vojaške formalnosti nij njegova samostojna in živahna nprav in njegov nemiren, odkrit duh nij za zatajevanje in „križem-roke“. Kakor hitro odbije prva ura znanemu „muss“, najdemo Zabréda za risarja pri stavbenej direkciji južne-železnice, od koder prestopi kmalu kot stalen uradnik k prometu najprej k sv. Petru na Krasu na ljubljena slovenska tla.

Tu na Pivki in okrog postane Zabred takoj domač in merodajen. In kaj bi ne? Vsaj je imel za to vse lastnosti in kako lepe! Bil je prave orjaške postave in jako elegantnega in simpatičnega kretanja. Izpod visocega gladkega čela plamenelo je čisto črno oko, pravo zrcalo poštene in odločne duše pokojnikove. Nekakov tužen, sarkastičen smeh zapustil nij nikedar lepo obočenih usten. In kako tudi? Vsaj je vedno mislil na Slovanstvo, na njegovo tužno zgodovino in nesrečno osodo. In kadar so se odprla ta usta, očarali so se ti glasovi in nasprotniku, izdajicam bili so pereči ognji!

Pri malo ljudeh opazi se tako strogo obrabljenih potez moškega značaja kot pri Zabrédu; nobeden inkvizitor bi mu ne bil mogel pičice njegovega navdušenega prepričanja odtrgati. Kot uradnik je bil vesten, napram narodu priljuden, postrežljiv in kot prijatelj zvest „na nož“. Umrlí je odločilnim krogom železničnim gotovo najbolj dokaz, kako potrebno in edino pravo je tudi v njihovem interesu, da se nam pošiljajo narodni uradniki; on je svojo službeno dolžnost popolno storil in vrlo pospeševal dobro ime in delal čast žel. zavodu. Čulo se je večkrat pri sv. Petru v slovenskem žalo! preponižnem tonu: „to so gospodje, ž njimi se lahko vse pomeni“ itd.

O ubogo ljudstvo slovensko, kamo so te tvoji privandrani kulturarji privedli! — Kako si ti na lastnih tleh z drobtinami zadovoljno! Torej tu pri sv. Petru zbere Zabred kmalu domačo in inteligencijo iz okolice okrog sebe. Lepa družba je bila to: čestili in negavali so vedno domačo besedo in petje. Hitro se naredé pravila za narodno društvo, katero je več časa, dokler so razmere dopuščale in nij zmanjkalo vodilnih močij, lepo cvelo in delovalo in zapustilo dokaj sadu.

Kjer more Zabred vsadi zrno za narodno zavest in politično probujo; sedaj si ga videl prijazno stati pri kmetiču zraven pluga, sedaj na večer mej možaki pod lipo govoreč vedno o domačih koristnih potrebah. Vsakdo je dobil pri njem pomoči in svéta. Posebno je rad napravljajl pisma in uloge, za kar je imel mnogo izkušnje iz mlade dobe, in največ zaradi tega, da je pospeševal domače slovansko uradovanje. Za časa „domačega prepira“ delal je Zabred mnogo za izvolitev dr. Razlagovo. In šepetalo se je, da so ga od neke strani zavoljo tega „zgorej“ počrnili. — Kratko, on mora zopet v Tirole iz domovine. Od tamo dela za-njo s peresom v „Slov. Narodu“ i. dr.

Posreči se mu pa kmalu, da pride iz prognanstva v prijazno domačo Borovnico. Tukajle je bila tica zopet pod svojim podnebjem in ribica v svojej vodici. Borovnica in okolica daleč okrog pristopi na Zabredovo stran: poslušajo ga vsi verno in ubogajo. In denes ti najboljše zaslombe naše, najboljši in najveljavnejši nadrodnjaci od ondodi imenuje njega očeta svojega pravega narodnega probujenja.

Mahoma porodi se sedaj narodno-bralno društvo v Borovnici. Res, kraja, kjer je Zabred bival, se nij moglo misliti brez narodnega društva, a to nij spalo ali vegetiralo! Naš Avgust je poznal mogočni upliv in najboljše sredstvo zdravih, gibčnih narodnih društev za izboljšanje in utrjenje našega socijalnega in političnega narodnega gibanja.

Službene razmere prepode Zabréda iz Borovnice v Trst, kjer kmalu neozdravljivo oboli, Tudi v Trstu dela in se trudi na narodnem polji, kolikor mu dopusti njegovo zdravje. Zadnja tržaška „Edinost“ ga zove, „kot solnce čistega rodoljuba“. Nadeja se pa vendar, da ga čisti notranjski zrak okrepi, da zopet okreva, ako gre ven iz soparnega mesta mej zelene jelke in pod dišeče smerečevje; zato se na jesen lanskega leta preseli v Logatec. Ali smrtni rak vedno ščiplje in ščiplje hujše svojo predrago žrtov, dokler ne prestane blago srce dne 28. maja t. l. v naročji uboge vdove roj. Ličanove iz Ilirske-Bistrice in treh nježnih otročičev. —

Zabred se v Logatci nij mogel tako udomačiti, ker je tamo vedno bolehal. Ali vendar je Logatec, kar je le mogel storil za narodnjakov pogreb v nedeljo dne 30. maja. — Dóljeni namreč.

Jaz vsaj na deželi nijsem bil še nigdar pri tako velikanskem in v tako krasno in dobro celoto spojenem pogrebu. Na stotine in stotine privrelo je vkup naroda in odličnih ljudi. Nij se prodajalo tu zijalov: skoraj na vsacem obrazu bral si lahko tužno sočutje. Gotova priča to, da narod spoštuje svoje ljudi! Borovnica sama poslala je dvanajsterih deputacijo.

Največjo zaslugo imata za sijajno-narodni spreved vrli župan g. Mulaj kot načelnik požarne straži pa učitelj g. Ribnikar, ki je v kratkem res mnogo storil za godbo in petje na deželi, kar so dobro dokazali ta dan njegovi učenci, h katerim so pristopili mnogi pevci-prijatelji ranjkemu. Žalostno situvacijo so v tako lepem soglasji nadkrivale tužne pesnice: Nad zvezdami, Blagor mu in Jamica, ki so se pele jako precizno in ginljivo.

Po petej uri popoludne zapoje mrtvatški zvon, vedno več prihaja ljudstva ne straši ga celo dnevno deževno vreme. Ali nebo je tudi milo in sočutno nam zemljanom!

Kakor hitro dvignejo drazege mrliča za zadnji pot, prestane dež dokler nad njim ne napravijo grobja. Požarna straža stopa sè svojo lično zvunanostjo in izurjenim kretanjem v dveh oddelkih pod Mulajevim in Auerjevim vodstvom prej trugo. Ako bi vsaka požarna straža po Slovenskem imela enako osnovo in enaki delokrog, potem bi se morali mi res bolje, prijeti teh zavodov. Logaška je res uzorno sestavljena in v zvezi z narodnim bralnim društvom. Ti društvu podarili sta prekrasen venec z narodnimi trakovi in na njih sè sledečim napisom: „Logaško bralno društvo s požarno stražo vrlemu narodnjaku in zvestemu sinu domovine“. In še dva druga tudi dragocena venca žalovala sta v imenu kolegov iz Trsta in Rakeka na rakvi ranjcega.

Za trugo sledili so po času žalostna obitelj, prijatelji, znanci in v dolgih vrstah množica sočutnih. — Tu smo prej hladno jamo. „Pacem dona ei Domine“, odmoli duhovnik in pevci odpojô: „Blagor mu, kdor si spočije“.

Prijatelj Ivan Resman stopi h gomili ter govori pokojniku nagrobno. Lehka mu domača zemlja, izdihne slednji in solza sili se v očesu. K koncu naj omenim še, da so takoj po pogrebu kolegi in prijatelji sklenili v kratkem napraviti spomenik zvestemu prijatelju in poštemu narodnjaku, ter ga razmeram primerno in slovesno odkriti.

Telegram „Slovenskemu Narodu“.

Litija dné 6. junija. V denašnji seji občinskega zastopa litijskega so bili gg. ministerski predsednik grof Taaffe, deželni predsednik Winkler in državni poslanec grof Hohenwart imenovani za častne občane.

Domače stvari.

(† Dr. J. R. Razlaga.) Iz Brežic se nam je v nedeljo brzojavilo: „V soboto po noči ob najstih je umrl rodoljub dr. J. R. Razlaga za otrpnenjem možjanov.“ — Ker izpregovrimo o dr. J. R. Razlaga političnem ter slovestnem delovanju in privatnem življenju v prihodnjih listih obširnejše in zanimivejše, navajamo denes jedino najvažnejše. Pokojnik se je rodil v Radoslavcih poleg Ljutomera dné 12. julija 1826. Gimnazije je dovršil v Mariboru, vseučilišče pak je obiskaval v Gradcu. L. 1854 je bil promoviran za doktorja prava; od l. 1862 je bil advokat, poslanec itd. Do l. 1875. je imel svojo odvetniško pisarno v Ljubljani, tedaj pak se je za stalno preselil v Brežice, popolnem davši slovó političnemu svojemu prejšnjemu življenju. Večnaja mu pamjat!

(Pogreb dr. Razlagov) je denes vtorek ob 5. uri popoldne v Brežicah. Od tod gre k pogrebu g. dr. Vošnjak. Vence s krasnimi trakovi pa so — kolikor je nam znano — poslali iz Ljubljane: „Narodna tiskarna svojemu prvemu predsedniku“ — „Slovenski Narod svojemu ustanovniku“ — „Ljubljanski advokatje večjemu pravniku“ — „Narodnemu zastopniku hvaležni Slovenci“ — „Banka Slavija iskrenemu rodoljubi“ — „Kranjski slovenski poslanci prvemu narodnemu deželnemu glavarju“ — „Ljubljanski Sokol vzoru rodoljubja“ — „Dramatično društvo v Ljubljani slovenskemu pesniku“ — „Matica slovenska svojemu ustanovniku“.

(Kranjski deželni zbor) se pričene denes dopoldne. Pred zborovanjem imajo poslanci v stolnej cerkvi sv. Nikolaja ob 10. uri slovesno sv. mašo.

(Strašna toča) je — kakor se nam telegrafično javlja — dné 6. junija uničila vinograde in polja župnij Cerklje, Čatež in Velika Dolina na Dolenjskem. Sedaj, ko davki in mnoge druge potrebščine težé ubozega kmeta, so takšne novice pač žalostne!

(Iz Celja) se poroča, da je bil ondi Jož. Jurič obsojen na 4 mesece ostrega zapore, ker je Ljubeja ubil, ter mora še 300 gl. zapuščeney vdovi Ljubejevej plačati; 17letni Anton Vertnik je pa dobil 4 leta teške ječe, vsak mesec po 1 post, in vsako leto od pôldne 29. marca do pôldne 30. marca temno ječo, ker je 29. marca t. l. neusmiljeno Kocuvana z debelim kolom tako dolgo po glavi tolkel, da mu je glavo zdrobil.

(Gospodje dopisniki), ki pošiljajo dopise na moje ime, naj blagovolijo prihodnje 14 dni adresirati jih na „uredništvo Slovenskega Naroda“.

Dunajska borza 7. junija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	73	gid.	80	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74		05	
Zlata renta	88		95	
1860 drž. posojilo	180		25	
Akcije narodne banke	833		—	
Kreditne akcije	275		—	
London	117		60	
Srebro	—		—	
Napol.	9		35	
C. kr. cekini	5		54	
Državne marke	57		75	

Košnja v najem.

V sredo dné 9. junija se bode ob 9. uri dopoldne dala v najem na mestu in sicer v kosovih košnja na mojih četririh velikih travnikih, ki merijo 48 oralov, na malem grabnu v trnovskem mestnem logu in na Viči.

Kdor hoče kaj v najem vzeti, naj pride o določenej uri na označeno mesto.

(254—2) **A. Malič.**

Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem preložil svojo

zalogo črevljev,

katero sem preje imel v šolskem drevoredu, v medarske ulice,

v vežo hiše šte. 3, zraven loterije za škofijo.

Svojim kupcem priporočam se in vsem drugim, ter objavljam, da bodem vsakemu dobro in ceno postregel.

Jaka Skrbinec,
črevljarski mojster.

(251—3)

Loterijne srečke.

Na Dunaji 5. junija: 6, 25, 27, 23, 50.
V Gradci 5. junija: 9, 55, 88, 36, 63.

Zoper jetiko! Radgostski universalni čaj

in
rožnovski maho-rastlinski celtilčki,
priporočajo se posebno

za vse, tudi za zastarane bolezni na pljučah, za srčne, prsne in vratne bolezine, posebno za sušico, želodčevo slabost, za splošno slabost čutnic in začenjajočo se pljučnico!

Veliko število priznanskih pisem razpolagajo se v propričanje.

Gospodu lekarju **J. Seichertu** v Rožnovi!

Polén veselja Vam moram pri sedanjej svojej naročbi izrekati svojo najsrčnejšo zahvalo. Stanje moje soproge pred kratkim časom se sedanjim primerjajoč, moram se čuditi čudnim učinkom Vaših dragocenih zdravil. Dobra moja žena, katero je uže dlje mučil pljučni in želodčni katar, je zaradi neprestanega kašljanja in slabega prebavljanja neprestano hirala takó, da sem uže za trdno mislil, ka ima jetiko, osobito, ker se je ta strašna bolezen nekako napovedovala v slabem teku jedi, ponočnem znojenji, mrzlicah ter neprepanih nočéh. Sorodnik, kateri je svoje dni bival v Rožnovi in se je ondi zdravil, me je opozoril na Vaš čaj in na celtilčke, in jaz sem sklenil, poskusiti tudi ta sredstva. In gledi čudaj! Kolik učink v treh tednih! Moja soproga, bolj nalikuječa ogrodim, negoli živemu človeku, katera je bila tako rekoč doslé priklenena na posteljo in naslonjač, hodi zdaj prav lehkó okole po sobi, použiva jedi v slasti, spi vse noči trdno, in kakor je ostavljajo mrzlica in neprijetno znojenje, takó okreva tudi telesno, ter vsa obitelj naša pričakuje, da skoraj popolnem ozdravi. Zatoraj priporočam vsakemu, mejočemu morebiti podobno bolezen, da takoj upotebija ta sredstva in pomorejo mu izvestno. Izvolite mi dakle s poštnim povzetjem poslati še 2 zavitka čaja in 2 škatljici maho-rastlinskih celtilčkov.

Z vsem spoštovanjem se beležim
Anton Črnak,
fotograf v Gradcu (Štajerska), Geidorf,
(47—2) Heinrichova ulica 9.

Od tega po zdravniškej razložbi in prodpisih pripravljene čaj, vejjá za 14dnevno rabo pripravljene paket z nakazom o rabi **1 gid. av. v.** Jedna originalna škatlja Rožnovskih maho-rastlinskih celtilčkov **50 kr.** Za kolek in zavijanje pa **10 kr.** posebo.

Radgostski universalni čaj in **Rožnovski maho-rastlinski celtilčki** dobivajo se jedino le v lekarni **J. Seicherta** v **Rožnovi** na Moravskem, in razpošiljajo se naročila na vse strani proti poštnemu povzetju.

Da je pa p. n. občinstvu bolj priročno, imajo tudi zaloge sledeči lekarji: **W. Mayr** v **Ljubljani**, **W. Kšniig** v **Mariboru**, **S. Mittelbach** in **J. Cejbe** v **Zagrebu**, **Barmherzige Brüder** in **A. Nedved** v **Gradcu**, **A. Marek** in **J. Kupferschmied** v **Celji**, **O. Russheim** v **Lipnici**, **Carl Grabacher** v **Murau**, **J. Illing** v **Rotenmanu**, **W. Thurnwald** v **Celovec**.

Zaloge

napravile se bodo v vseh lekarnah in večjih prodajalnicah materialnega blaga.

Rožnavske majeye brinze (pravi ovčji sir). Ker je podpisani prevzel na svoje stroške jedno največjih tukajšnjih planinskih salaš, pošilja ovčji sir najboljšé vrste 1 kilo s posodo vred á **60 kr. av. v.**

Pri pošiljanju po pošti (poština je jednaka do 5 kilo) velja kolek in zavoj **10 kr. več.**

Naslov: **J. Seichert**, lekar v kopalji **Rožnau**.
Rožnovski evet za živce, hitro in trajno zdravlja puško, trganje po udih in vsake vrste slabost v živcih in kitah, Lzvirna sklenica **70 kr. av. v.**, za kolek in zavoj **10 kr. več.** Pravi se dobi samo naravnost iz lekarne v Rožnavi (Moravska).

Jedna originalna steklenica z navodom, kako lek rabi, stane **70 kr.**, za kolek in zavoj **10 kr. več.**

Prava takšna voda se dobiva samo neposredno v lekarni rožnovskej.

Toplice GOLNIK (Medija),

1 vozno uro od južno-železniške postaje **Zagorje** oddaljene, zvezane s to vsak dan s pošto, ki so po kemiškem preiskavanju, po mnogih zdravniških izjavah in po mnogih ozdravljenjih skozi več stoletij dokazano izredno koristne toplice zoper protin, trganje po udih, zoper ulesa na koži, kotrakeje, razne ženske bolezni itd., posebno zoper zlato žilo, priporočajo svoj

1. junija otvorjeni zavod.

Tu je kopalj v jami s priležno prirejeno kabino, kjer se more odpočiti, jeden zaklenjen basin, nadalje so kopalji v bani z naravno gorko (26° C.) vodo, katera se po potrebi lahko naredi toplejša, jeden prosti basin za plavati in jedna kopalj za ljudstvo.

Kopeljska restavracija skrbi za dobro mrzlo jed in pijačo, stanovanja po ceni so v gradu Golniku, v novej hiši za goste, ki se pridejo zdraviti, v 2 gostilnah blizu kopalji in v privatnih hišah.

Stanovanja naj se naročajo pri lastništvu kopaljske restavracije.

A. Prašnikar,
najemnik toplic.

(257—3)

Tujci.

6. junija:
Pri **Sionu**: **Lipold** iz **Istrije**. — **Karg Radesich** iz **Trsta**. — **Gaspari** iz **Postojne**. — **Klavžar** iz **Goriče**.
Pri **Maliči**: **Schubert**, **Eiau** iz **Dunaja**. — **Schmidt** iz **Prage**.
Junkerman, **Lederer**, **Reiter** iz **Dunaja**.
Pri **avstrijskem cesarju**: **Kramberger** iz **Maribora**.